

KRYNICA

TYDNIOWA
SIALANSKA
HAZETA.

Adres Redakcyi i Administracyi:
WILNIA, ZAWALNAJA 7.

KRYNICA kaštujęć na hod:
2.000.000 mk.
Asobny numar 40.000 mk.

wyhawarywajecca jak polsk. cz, i ras. ч, a š jak sz i ш.

Čytačom, spahadčykam i pryjacielam „Krynicy“ redakcyja
žadaje wiasiołych Kaladaū i ščasliwaha Nowaha 1924 hodu.

SILA SIALANSTWA.

U żyćci hramadzka - polityčnym
mienš pramysłowych, a bolš ziamla-
robskich narodaū jość siła, na jaku-
ju nie zaūsiody zwaračwajecca pā-
trebnaja ūwaha. Siłaj hetaj biazumoū-
na ū naš čas žjaūlajecca sialanstwa,
sialanski hołas.

U Polšcy prawiacyja, bahatyja
i ūpływowyja hrupy ludziej, časta

nie daceniwajuć sialanstwa, jak pra-
coūnaj masy, majučaj prawy da
publičnaha żyćcia hramadzianstwa,
umiejučaj časta šmat čaho karysna-
ha i mohučaj niespadzieūna wyra-
šać mnohija sprawy, jakija ich daty-
čać żywa i biezpasredna.

Nie daceniwajuć hetyja ludzi
roūna, jak swaich sialan polskich,
taksama, reč zrazumiełaja, i sialan
biełaruskich, ukraińskich, litoŭskich.

Tym časam treba wiedać, što
ušio sialanstwa naša ūžo daūno raž-

wiwajecca, wučycca, arhanizujecca. Jano ŭžo majeć swaje palityčnyja partyi, swaich prawadyroŭ palityčnych i hramadzkich. Sialanstwa naša ŭžo ŭ značaj miery šwiadomaje swaich intaresaŭ, a niešwiadomaje chutka da šwiedamaści hetaj dachodzić. Značajna častka našaha sialanstwa ŭžo dobra wiedaje, što siarod kožnaha hramadzianstwa nie pawinny być bahatyry-pany-darmažjedy z adnaho boku, a z druhoha — biednyja pracawiki, nia majučyja na čym pracawać na chleb dla siabie i dla swajej siamji. Wiedama hetamu sialanstwu takža, što i ŭrad pawinien być taki, jaki abstaic za intaresy ŭsich pracoŭnych, a hetym samym abstaic i za sprawiadliwaść. Wiedajuć, kaŭzym, ab hetym usim bolšmienš usie sialanie i ŭmiejuć časta swaju sialanskuju šwiedamaść pakazać u ŭžyci na praktycy.

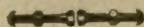
11-ha śnieжня siol. h. u Polskim Sojmie razhladali prajekt zakonu „ab asadnictwie i parcelacyi“. Prajekt hetaha zakonu Sojmu dla pryńiaćcia pradstawiŭ panska - witasoŭski ŭrad. Zakon heny, kab byŭ pryńiaty, dyk byŭby duža škodny dla sialanstwa ŭ Polšcy naahuł, asabliwaŭ dla biełarusaŭ, ukraincaŭ i litoŭcaŭ, a duža karystny dla panoŭ - abšarnikaŭ. A heta reč zrazumiełaja: inšaha ničoha i čakać nia možna było ad ŭradu abšarnikaŭ, kapitalistaŭ i zdrazdiŭšaha sialanstwa Witasas. Wotža padčas razhladu ŭ Sojmie zakonu „ab asadnictwie i parcelacyi“ mnohim sialanam witasoŭcam adkrylisia wočy, jany zrazumieli, što kali buduć hałasawać z prawicaj i prawiađuć heny zakon takim, jakim jaho žadjut bačyć abšarniki, dyk sialanstwu ŭ Polšcy staniecca niabywałaja kryŭda i staniecca jana pry pomačy

samych-ža sialan. Tady zahawaryła ŭ sialan pasłoŭ sumleńnie, jašniej zašwiaciła šwiedamaść sialanskich intaresaŭ i jany na zdradu nie pašli, jany pakinuli Klub Witasas (Piast) i stwaryli hrupu asobnuju. Takim čynam pierastała istnawać bolšaść na jakoj Witas apior svoj urad, takim čynam, dziakujućy šmiełym pasłom sialanam nastała nareščie daŭno čakanaja adstaŭka ŭradu Witasas, jaki ustupiŭ abšarnikam sialanskija intaresy.

Ale niatolki polskaje sialanstwa ŭmieje tak niespadzieŭna i rašuća wystupać u abaronie swaich intaresaŭ i swajho sumleńnia. Padčas wybaraŭ u Sojm letaš sialanstwa biełaruskaje i ukraińskaje takža wyjawiła mnoha siałanskaj šwiedamaści. Tady mnohija dumali, što naša sialanstwa, dziakujućy doŭhaj jaho niawoli i ciamnacie, ŭsie swaje hwaŭasy adpaść na kandydataŭ najmienš dla siabie karystnych. I praŭda, mnoha hałasoŭ biełaruskich i ukraińskich sialan papała na warožych nam pasłoŭ, ale bolš, jak mnohija spadziawalisia, pała hetych hałasoŭ na sapraŭdnych pradstaŭnikaŭ i abaroncaŭ biełaruskaha i ukraińskaha sialanstwa. I ŭ našym sialanstwie zahawaryła sialanskaja šwiedamaść, šwiedamaść swaich intaresaŭ, jak materjalnych, tak i duchowych.

Z hetaha ŭsiaho wynika, što daremna mnohija nie daciwajuć siły sialanstwa, jahonaha hołasas i daremna nie razumiejuć, što zaŭtrašni dzień, budučynia ŭ nas naleŭžyć u wialikaj mieny da hetahož sialanstwa.

J. Paparac.

Ż A B K A.

Wyrasta żabka ũ stawie
I dawaj pijać sabie:

— „Kwak—kwak—kwak...”

— „Čaho ũleźła żaba ũ staŭ,
Jaki bies ciabie siudy pryhnaŭ?” —
Pytajaцца rak.

Żaba kaŭa: „wot biada, —
Maja chata, hdzie wada.”

— „Won hanicie wy jaje,
Jana spać mnie nie daje,” —
Kaŭa lin.

Karaś nos padniaŭ, jak klin
I tak jaje staŭ nawučać:

— „Maŭcy—ŭsie ryby tut maŭčić.”

Żabka ũsio pijać jak dzien tak noć.

Ryby źłyja, honiać jaje proć.

Jana ũsio swajo: „kwak, kwak...”

Skul nia ũziaŭsia tam rybak...,

Żabka na bierah skaknuła —

Prapaŭ jaje skora śled.

Biada rybak nia minuła: —

Rybak źławiŭ ich na abied.

— — — — —
Heta ũ nas ciapier ũ modzie,

Kab żyć ciaham ũsim niaŭzhodzie.

Kali dalej budzie tak, —

Znajdzieцца na nas rybak.

J. Bylina.

Z Sojmu.

Sprawa aświety dla mienšaściaŭ.
11-ha śnieźnia siol. h. u Praświetnaj Ka-
misii byŭšy endecki ministr Grabski abja-
wił swaju praświetnuju palityku. Najbołš
cikawa ũ jaho dumkach toje, što dla na
rodnych mienšaściaŭ u sprawie aświety nie
pawinna być asobnaha zakonu. Asnaŭnaja
dumka p. Grabskaha što da aświety:
ũ Polšcy ũkoły pawinny być polskija. Sło-
wam, pry p. Grabskim na rodnyja ũkoły
my različać nie mahli. Astajecca tolki cie-
šycca, što hety ministar ũžo ũ adstaŭcy,
a takŭa astajecca paŭadać, kab jon bołš
nikoli nia był ministram.

Nowaje prezydyjum Biełaruskaha Klubu.
15-ha śnieźnia siol. h. adbylisia
pierawybary prezydyjumu Biełaruskaha
Klubu. Na staršyniu wybrany ũžnoŭ pasoł
B. Taraškiewič, na jaho zastupnikaŭ wy-
brali pasła S. R.-Michałoŭskaha i senatara
W. Bahdanowiča.

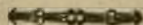
**Biełaruski wniosak prociŭ naduŭčyć-
cia i hwałtaŭ palicyi.** 11-ha śnieźnia siol.
h. pasoł Jaremič u Sojmie baranił wnio-
sak swajho klubu ũ sprawie hwałtaŭ i na-
duŭčyćcia dziaŭŭnajaŭ palicyi u Kosaŭskim
paw., Paleskaha Wojawodstwa. U hetaj
sprawie pasoł Jaremič skazał pramowu.

Zakon ab asadnictwie i parcelacyi.

11-ha śnieźnia siol. hodu Sojm był pry-
stupiŭšy da razhladu zakonu ab asadni-
ctwie i parcelacyi. Zakon hety pradusim
mieł na woku na biełaruskija i ukraiński-
ja ziemli nasłać wajskowych asadnikaŭ
z Polšcy, a zrabić heta tak, kab abšarniki
najmienš ad hetaha paciarpiełi. Taki zakon
wyklikał wialikaje abureńnie nia tolki sia-
rod pasłoŭ biełaruskich, ale takŭe i siarod
pasłoŭ polskaj lewicy. Zakon hety nie
prajšoł, bo jon wyklikał razwał u klubie
„Piasta” (Witasa), a hety razwał zmusił
Witasa sa swaim uradam padacca u ad-
stałku. Takim čynam heny strašny dla nas
zakon nie prajšoł. Moŭa jon ũžnoŭ znaj-
šcisia ũ Sojmie, kali ũłada ũ Polšcy ũžnoŭ
znajdzieцца ũ rukach abšarnikaŭ i kapitali-
staŭ. Ad Biełaruskaha Klubu ũ sprawie
asadnictwa i parcelacyi hawarył pasoł B.
Taraškiewič.

Biełaruska - Ukrainskaje zblizeńnie.

Ukraińcy i Biełarusy, jakich stanowišća
ũ Polšcy susim adnolkawaŭe, zaklučyli miŭ
saboŭ palityčnuju ũmowu, što supolnych
wystuplenniaŭ, jak ũ Sojmie, tak i ũsiudy.
U studni 1924 h. maje adbyцца Ukrainska-
Biełaruskaja Konferencyja ũ Lwowi.

Z žyćcia litoŭskaha.

Sprawa Kłajpedy. Kłajpėda — heta partowy horad na bierazi Bałtyckaha mora, na hranicy Litwy i Łatwii. Kłajpėda doŭhi čas prad sušwietnaj wajnoj naležyła da Uschodnich Prusaŭ. Pašla wajny, padčas padpisywańnia miru u Wersali, wialikija dziaŕžawy, što z wajny wyšli pieramožcami, Kłajpėdu addali pad apieku Lihi. Horad hety lažyć na litoŭskaj ziamli, i žaŭlajecca adzinym dla Litwy wychadam u mora. Francyja žadaje pry pomačy Polšcy akružyć Niemcaŭ ad uschodu. Ale dla hetaha Kłajpėdu i akružajučuju terytoryju treba addać pad upłyŭ Polšcy. Wotža 6 sakawika 1923 h. Rada Ambasadaraŭ, dziakujučy nacisku Francyi, zajawiła, što Kłajpėda nikoli nia była litoŭskaj, što tam blizu susim niama Litoŭcaŭ i što treba jaje addać pad upłyŭ Polšcy. A stałasja heta pašla taho, jak Litoŭcy ŭ studni tahož hodu, bačučy dla siabie niebiaspieku, siłaj zaniali Kłajpėdu. Sajuznyja dziaŕžawy (Entente) z hetym fak- tam musili pahadzicca, ale, kab mahčy prawieści swaje zadnija dumki što da Kłajpėdy, pažadali ad Litwy dać Kłajpėdzie autonomiju. Wotža ŭžo ad wiasny miž sa- juznymi dziaŕžawami i Litwoj wiaducca pierahawory ab statucie, ci ab aŭtonomii dla Kłajpėdy. Sajuznyja dziaŕžawy wyma- hajuć ad Litwy, kab statut daŭ miejsca ŭ radzie portu polskamu pradstaŭniku z rašučym hołasam i, kab wakolicy Kłaj- pėdy byli addany Polšcy ŭ arendu na 90 hadoŭ. Zrozumiełaja reč, šo Litwa na he- ta zhadzicca nia moža, bo inakš całkom padpałab pad zaležnaść ad Polšcy. Aprača taho treba wiedać, što padobnyja žadańni Polšcy susim niasłušny, bo tam susim niama palakoŭ.

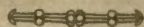
Uwieś hety spor Litwa addała na mižnarodny sud u Hazie. Adnak sajuznyja dziaŕžawy paklikali dla razwiazki hetaj sprawy zaležnuju ad siabie Lihu Narodaŭ, jakaja 10 śniežnia siol. hodu sabrałasja ŭ Paryży i zaniłasja sprawaj Kłajpėdy. Jaki budzie pryhawor Lihi — niawiedama. Wiedama tolki toje: kali sprawa Kłajpėdy razwiazycca nie pamyśli dla Litwy, a Lit- wa na heta zhadzicca, padpadzieć silna pad upłyŭ Polšcy, a kali nia zhadzicca, to

Entente jaje prymusić. Tadyž maŭčkom hetaj sprawy nie abojdzie Rasieja, jakaja nat' ŭžo zahawaryła. 3 śniežnia siol. h. Čyčeryn, sawiecki kamisar spraŭ zahranič- nych paślaŭ notu (pismo) da ŭsich wiali- kich dziaŕžaŭ, jakim zajaŭlaje, što Kłajpe- da majeć duža waźnaje ekanamičnaje zna- čeńnie i dla Rasiei, dzieła hetaha sprawa Kłajpėdy biaz Rasiei razwiazana być nia moža. Ale treba wiedać, što jak polski upłyŭ niasłušny i niepažadany dla Litwy ŭ Kłajpėdzie, taksama niasłušny i niepaža- dany dla jaje tam upłyŭ i Rasiei. Adnak nia hledziačy na ŭsio heta koźnaje hasu- darstwa starajecca mieć upłyŭ tam, dzie tolki zmoža, a Litwa pawinna pryłažyć usie swaje starańni, kab jaje słušnyja i sprawiadliwyja prawa što da Kłajpėdy byli abaronieny.

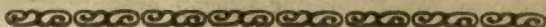
Ab narodnych mienšaściach. Wer- salski traktat, jaki ŭstanawiŭ mir pašla su- šwietnaj wajny, žwiarnuŭ uwahu i na na- rodnyja mienšaści. Narodnyja mienšaści — heta tyja narody ŭ jakoj dziaŕžawie, jakija stanowiac tam mienšaść, woś jak my bie- żaružany ŭ Polšcy. Wotža pry zaklučeńni mira byŭ napisany asobny traktat dzieła abarony ŭ roźnych dziaŕžawach mienšaš- čiaŭ. Litoŭski ŭrad letaś złažyŭ Lizie Na- rodaŭ zajawu (deklaracyju) ab abaronie ŭ Litwie mienšaščiaŭ. Niadaŭna Litokski Sojm hetaj deklaracyi nie ratyfikawaŭ (nia pryniaŭ dla siabie za zakon), apirajučysia na litoŭskaj Konstytucyi (na asnaŭnych za- konach), Wotža niadaŭna ŭ Paryży Liha razhladała i hetu sprawu i aprača henaj deklaracyi ničoha ad Litwy nia wymahała.

Dzielać majontki. Apošnim časam pajawiłasja duža mnoha kryku ŭ polskich hazetach s pryčyny šyrokaha padziełu zia- mli polskich panoŭ u Litwie. I sapraŭdy, padzieł tam panskich ziemiaŭ i nadzieł imi biezziamielnych i małaziemielnych sialan duža pašyryŭsia. Za apošnich niekulki mie- siacaŭ razdzielena 120,000 hektaraŭ pan- skaj ziamli biaz wykupu.

M. K.

Cytajcie „Krynica”.

Z Biełaruskaj wioski.

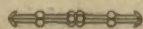
Lukonica, Słonimskaha paw. Zaki nuty naš kutok. Daloka my ad świetu i ludziej. Pożna da nas dachodzić roznyja wieści sa świetu, a i tyja, što prycho-dzić časta nia majuć s praŭdaj ničoha su polnaha. Hazety da nas dachodzić i redka i mała, bo niama kamu čytać. Narod naš ciomny, jak tabaka ũ rahu. Usie my tut biełarusy, jak usiudy, kataliki i prawa-słaŭnyja. Dziakujućy dwajnoj wiery narod naš biełaruski i tut, jak heta i ũ druhich miascoch Biełarusi, ũ značaj miery ličyć siabie polskim i ruskim. Adnak użo mnohija wiedajuć, što jany, nia hledziaćy na rożnaść wiery, naležać da adnaho Biełaruskaha Narodu. Asabliwa mnohija mała dyja, što byli pa haradoch, bačyli świet, umiejuć čytać, dyk jany użo dobra hetyja sprawv rozumiejuć i inšych ciarniejšych ad siabie časta wučać. Nam mnoha prašwiac ũ hałowy ks Hermanowič, što by ũ niadaŭna ũ nas probaščam. Hety ksiondz sam biełarus, dyk jon mnoha ab Biełarusi raskazwaŭ ludziam, tak što c apier ab hetym tut kruhom wiedajuć. A dobry by ũ ksiondz! Mnoha jon dla nas zrabiŭ dobraha. Ab im u nas usie pomniać, uspaminajuć dobrym słowam i žalejuć. Na jaho miejsca pryjechaŭ ks. J. Żuk. Hety ksiondzok takža dobry. Adrazu ũziaŭsia za kašcielnjaja budykni i za pracu u parachwii. Hety takža biełarus i raskazwaie nam sioje-toje ab Biełarusi, ale hety niejki spakajniejšy ad taho. Prosim Pana Redaktara „Krynicy“ nie zabywacca ab našym ciomnym kutku, padsyłać nam našu sialanskuju hazetu „Krynica“, my, jak atrymajem jaje, dyk žbiaromsia i adzin čytaje, a ũsie słu-chajuć.

Lukonščy.

Hlybokaje. Jak u našym mieści, tak i ũ wa ũsim Dzisienskim pawieci ciapier niama ničoha cikawaha. My duža čakali zmieny starasty, a jak dačakali, dyk aka załasia, što ũsie jany roŭny. Pry hetym starasci my nia čujem nijakoj palohki. Ludnaść zabiłasia u kuty i siadzić spakojna, bo palicyja da biełarusau adnosicca drenna. Hazety pakrysie čytajem, choć zdarajecca, nie ũ Hlybokim, ale ũ pawiecie, što na nikatorych počtach padpišcyki biełaruskich hazet nie dastajuć. U nas naj-bolš čytajuć biełaruskiju hazetu: „Zma-

hańnie“, a takža i „Krynica“, choć hetu mienš, bo ũ nas najbolš prawasłaŭnyja biełarusy, a i kataliki bolš umiejuć u nas čytać pa biełarusku literami ruskimi, jak polskimi. Żmianiŭsia ũ Hlybokim takža i Inspektar školny. Toj by ũ niejki dziwak, jon nia moh nam pamahćy ničoha, bo kab i chacieŭ pamahćy biełaruskaj ašwiecie, dyk nia ũmieŭ. Jon nat časami atkryta zajaŭlaŭ, što jon nia moža adroźnić mo-wu biełaruskiju ad rasiejskaj. Sam jon by ũ z Halčyny. Ciapierašni Inspektar pokul što išče nia daŭsia nam paznać, chto jon taki i što jon dumaje ab biełaruskaj ašwiecie. Wiedama, sioleta školy adkrywać użo pozna, choć pry dobrej achwocie Inspektara možna bytob. Narod duža žadaje swajej rodnaj biełaruskaj školy.

Hlybocki.

Ab haspadarcy.

Čyrwonka ũ parasiat.

Pačatkowyja oznaki chwaroby jość: sonnaść, žmienšany apetyt; temperatura značna padymajecca. Żywioła zarywajecca i časta dychaje; wykał jość redki i čyrwanawy, časam dałučajecca jšče kašal. Na druhi i treci dzień zjaŭlajucca na ciele, hałouna na wuśach, kala wačej i pad brucham čyrwanawyja plamy, jakija paśla ciarniejuc.

Kali pry ũsich hetych oznakach temperatura padniata, to chwaroba ũstanoŭlena i za lačeńnie treba bracca nia ściahajucy. Nasamplierš kożnyja dźwie hadžiny robicca „lewatywa“ pa $\frac{3}{4}$ litra sa studni wady. Kali skura parasiaci haračaja, paliwajem jaho studniowaj wadoj pomačču paliwački z sitkam. Kali naadwarot, zimnaja,—starajmosia za kożnuju canu prywiaści parasio da potu. Robicca heta tak: namočywjecca ũ haračaj wadzie jakiś miech ci naahuł kusok zrebniny, wykručywjecca i tak abkručywjecca chworaje parasio kruhom, pakidajućy miejsca da dychańnia. Pawierch hetaha akručywjecca hruboj konskaj sukonnaj huńkaj i ściahujecca staranna padpruhaj. Parasio tak spawitaje kładziecca na sałomu, przykrywjecca ũsiakimi pakryŭkami i sałomaj i to tak ciasna, što aštajecca jamu tolki wolnym miejsca k dychańniu. Lažyć parasio tak doŭha, aź pakul sam o

ustanie. Pawodle patreby možna hetyja „poty“ paŭtaryć i parasio wyzdarawieje, kali tolki lačennie staranna i ścisła prawodzie. Wielmi radzicca pa prawiadzieńni hetych potaŭ napaić żywiołu wadoj, ŭ jakoj raspuščana žmienja soli Glaubera.

Jak pierachawać bulbu smačnaj?

Kali chočamo pierachawać bulbu smačnaj aŭ da kapańnia „nowaj“, dasiahniemo hetaha takim paradkam: U wialikim katle zawarywajmo wadu aŭ da kipiennia. Bulbu nałożanuju ŭ jakim niebudź kašy apuskajem u waratak na 4—5 sekund. Waratak sparyć usie rastki (wočki), jakija zhubiać hetym zdolnaść parastać i bulba astaniecca smačnaj aŭ da kapańnia świeżaj.

Lek proti nadućcia żywioły.

Biarecca 5—10 stručkoŭ časnaku, ja kija reżucca na drobnyja kusočki i trucca. Pašla waracca ŭ 2—3 litrach małaka. Zwarana je žliwajecca ŭ hlinianuju sudzinu i abwiazYWajecca čystaj zawiakaj, abo pieraliwajecca ŭ butelku.

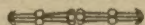
Na wypadak chwaro by skaciny dajecca jej pryhatawanaha hetak leku ŭ kolkasći $\frac{1}{4}$ aŭ $\frac{1}{2}$ litra.

Dyjeta paŭtarajecca zaŭsiachdy pa 20 minutach aŭ pakul nadućcio piarojdzie. U prypradkach lahčejšich chapaje dać leku adzin—dwa razy.

Skolki soli treba dawać skacinie?

Dzienna: karowam dojnym 20-30 gr., jałaŭkam 10-20 gr., awiečkam i kozam 0,62 gr., parasiatom 3-10 gr., koniam 10-20 gr., wałom ciażkim 40-60 gr., wałom paciahowym 40 gr.

Kawaloŭ A.

Sto čuwać u świecie.

Rasieja.

Zmieńšanie żydoŭ. Žydoŭskaja ha-zeta „Nasz Przegląd“ piša ab tym, što ŭ Rasiei duža pamienšyła żydoŭ. Pawodle hetaj hazety u Rasiei, pašla taho, kali niekatoryja krai ad jaje adpali, astałosia 48,5 proc., a 51,5 proc. adyšli ŭ henyja

adpaŭšyja ad Rasiei krai. Ad 1897 h. da 1922 z Rasiei wyjechała żydoŭ 1.300.000, z jakoj liczby 600 čaławiek przypada je na ziemli ciapierašniaj Rasiei.

Ad pahromaŭ i bandytyzmu zhinuła ŭ Rasiei 70 tysiačaŭ żydoŭ, kala 500 tys. astalisia kalekami a 200 tys. sirot.

Umowa z Čechosławacyjaj. Niadaŭ na padpisana miż Rasiejaj i Čechosławacyjaj umowa u sprawie ŭwozu u Rasieju ziemiarskich mašin na sumu 14.000.000 českich karon.

Zjezd Radaŭ S. S. S. R. U pieršych dnioch styčnia 1924 h. ŭ Maskwie adbudziecca zjezd Radaŭ Radawych Respublik. Užo pastanošlena, što na zjezdzie budzie 1068 delehataŭ Rasiejaŭ, 293 Ukraincy, 17 Bielarusau i 61 ad Kaŭkazu. Meta zjezdu—začwierdžańnie i dapaŭnieńnie Konstytucyi (Dziaržaŭnych Zakonaŭ) Sajuzu Radawych Respublik.

Dziŭnym i kryŭdnym dla Bielarusau jość toje, što ad ich tolki budzie 17 asob predstaŭnikaŭ. Robicca tak musieć dzieła taho, što išče da hetul Radawaja Bielaruś stanowiać tolki pawiety Mienskaj hub. Zda-jecca wialikaja užo para, kab Bielaruskuju Respubliku stanawili ŭsie bielaruskija ziemli, para, kab Maskwa skončyła rabić śmiech z Bielarusau, choć apošnim časam jość čutki bytcam da Bielaruskaj Respubliki da-łučana Mahiloŭščyna.

Bajkot Šwajcaryi. Rasieja apošnim časam bajkatuje, jak moža šwajcaraŭ: robić roznyja pieraškody šwajcarskim poddanym u Rasiei, nie ddpuskaje ich tawaru i inš. Robić Rasieja tak zatym, što šwajcar Konradi zabiŭ bałšawika Waroŭskaha, a niadaŭna šwajcarski sud zaboju apraŭdaŭ.

Polšča.

Adstaŭka Chjena - Piastoŭskaha Ŭradu. 14 śniežnia siol. h. stałasja toje, čaho užo daŭno žadali ŭsie pracoŭnyja masy. U hety dzień nastupiła nakaniec adstaŭka prawicowaha űradu. A stałasja heta z pryčyny prajektu zakonu ab asadnictwie i parcelacyi. Častka pasłoŭ witasoŭcaŭ (piastoŭcaŭ) na čale z pasłami Brylem i Plutaj zajawiła swajmu klubu, što nie zhadžajecca z prajektam zakonu ab asadnictwie i parcelacyi i žadajeć wolnaj ruki pry hałasawańni. Staršynia piastoŭcaŭ nie dażwoliŭ im hetaha. Tady 15 pasłoŭ wyšli

z Klubu Piasta. Z hetaj pryčyny Maršaŭak Sojmu Rataj padaŭsia u adstaŭku, a paŭla i Urad, bo ŭžo nia było tej bołšaści, na jakoj jon apiraŭsia. Prezydent adstaŭku staroha ŭradu pryniaŭ i daručyŭ twaryć ŭrad nowy paŭtu Tuhutu, staršyni Klubu „Wyzwolenie“.

Pryznańnie Radawych Respublik. Užo addaŭna išli pierahawory miż Rasiejaj i Polščaj u sprawie pryznańnia Polščaj radawych respublik. Wotža pierad samaj adstaŭkaj prawicowaha ŭradu sprawa heta była skončana: Polšč pryznała radawyja respubliki.

Sprawa Jawožyny. Miż Polščaj i Čechosławacyjaj uŭsiaż wiadziecca sporka za hraničnuju ziamlu, što zawiecca Jawožyna. Niadaŭna heta sprawa była razhladana u Miżnarodnym Trybunale ŭ Hazie. Pry hawor hetaha trybunału wypaŭ pa myśli Čechaŭ, a na nie karyść Polščy. Dziela heta Polšč padała hetu sprau u Lihu Na rodaŭ. Prysud Lihi wyšaŭ nie na karyść Polščy.

Asadnictwa raŭcieć. 12 śnieżnia siol. h. u T-wa Wiedzy Wajskowaj u Waŕshawie, u prysutnaści wysšych achwiceraŭ i pasłoŭ sojmu, adbyłaŭsia lekcyja majora Lechnickaha, ŭŭŭefa wajskowaha asadnictwa. Lekcyja mieła na mecie zdać sprawazdaču z asadnictwa. Akurwajecca, što pasadżanych užo 8 tysiać wajskowych asadnikaŭ, z jakich užo pabudawalisia bołš, jak paławina.

Pawodle majora Lechnickaha asadni ki arhanizawali 33 kooperatywy i duža karysna pracujuć na niwie hramadzkaŭ na „Kresach“, heta znača na biełaruskich i ukraińskich ziemiach.

Ad siabie možym dađać, što my ab karysnaj pracy ŭ nas hramadzkaŭ asadnikaŭ karysnaha nia čuli ničoha. Naadwarot, čuli mnoha čaho drennaha.

Anhlija.

Wybary ŭ parlament. Apošni čas ŭ Anhlii, jak my ŭžo pisali byŭ duža haračy — adbywalisia wybary ŭ parlament. Wyniki wybaraŭ takija, što konserwatary (prawyja) ŭ rukach jakich aź dahetul była ŭłada, stracili na karyść liberałaŭ (bytcam krychu lawiejšyja ad konserwatyŭnaj partyi) da 100 pasłoŭ.

Pakułšto na čale ŭradu Baldwin (konserwatar), ale doŭha jon utrymaceca pry

ŭładzie nia zmoža i susim mahčyma, što na čale ŭradu uznoŭ stanie Lojd Džordž, jaki kirawaŭ anhielskaj palitykaj padčas wajny i niekatory čas pa wajnie. Lojd Džordž nia susim pryjazna nastrojeny da Francyi i da Polščy.

Łatwija.

Nowaje Arcybiskupstwa. Łatwijskaha Katalickaha Biskupa. Springowiča Pa-pieź niadaŭna naznačyŭ Arcybiskupam u Ryzie. Takim čynam paŭstaje, ci lepš skazać adradziłasia, bo było daŭniej, no waje katalickaje arcybiskupstwa.

Palestyna.

Żydy pakidajuć Palestynu. Jak wiedama, siarod żydoŭ jość partyja „sijoniŭstaŭ“. Hetyja sijonisty uwažajuć Palestynu za swaju bačkaŭščynu i namaŭlajuć swaich pabracimcaŭ tudy wyjażdžać. Palestyna na mirnaj Konferencyi addana żydom, tak što mohuć jany tudy jechać, kolki budzie miejsca. Mnohija zapraŭdy zaachwocilisia i pajechali. Pačali haspadarku. Adnak niešta żydom tam nie siadzićca. Zahraničnyja hazety pišuć, što sijonisty celymi hramadami ŭciakajuć z Palestyny, bo nijak nia mohuć tam prywyknuć.

Z WILNI.

— **Lekcyja ks. dr. J. Reŭŭecia.** 8 ha śnieżnia siol. h. u sali „Hramadzianskaha sabrańnia“ ks. praŭ. dr. Reŭŭec pračytaŭ lekcyju ab Wizantyjskaj cywilizacyi i ab uplywach jaje na roznyja narody. Lekcyja była paważnaja i hruntoŭnaja. Zaprasili pračytać hetu lekcyju biełaruskija studenty, ale samych ich było duža mała. Tłumačycca heta tym što ahułam sučasnyja studenty mała čym cikawiacca.

— **Lekcyja paŭla ks. A. Stankiewiča i Wiečaryna.** 9-ha śnieżnia siol. h. pa proŭbie hurtka biełaruskich kabiet Ks. A. Stankiewič u sali Biełaruskaj Hĭmnazii pračytaŭ lekcyju na temat: „Biełaruskaja mowa ŭ školach Biełarusi XVI i pač. XVII st.“. Lekcyja wyklikała wialikaje zacikaŭleńnie.

Pašla lekcyi ũ toj-ža wiečar byŭ na scenie adyhrany kamičny abrazok L. Rodziewiča — „Żbienteżany Saŭka“. Hałoŭnyja roli Saŭki (p. Sieniaŭski) i jahonaj żonki (p. Krasinščynka) ihrali duża ŭdała. Wyručanyja hrošy abwiernuty na dziaciej ũ biełaruskim prytułku.

— **Pasiedźańnie Biel. Cant. Školnaj Rady.** 16-ha śnieжня u 4 h. wieč. adbyło-sia pasiedźańnie Bielar. Školnaj Rady (Wilenskaja wul. 12—6). Na pawieŭstcy dnia byli sprawy wybaraŭ pradžaŭnikoŭ ad Rady ũ Nacyjanalny Kam., Sprawy himnazijaŭ i inš. U Nacyjanalny Kam. vybrany: staršynia Rady Ks. A. Siankiewič i M. Kačanowič.

✓ — **Wučniowskaja wiečaryna.** 16-ha śnieжня wučni Bielaruskaj Himnazii ũ sali himnazii na karyšć niezamożnych wučniaŭ ładzili wiečarynu. Była pastaŭlena operetka W. D. Marcinkiewiča: „Pinskaja Šlachta“, jakuju adyhrali sami wučni. Ihra, jak na maładyja siły, była dawoli dobraja.

— **Jakija dalary warta nabywać.** U źwiazku z pastajannym spadkam polskaj marki ludnašć ũ haradoch i ũ prawincyi starajecca nabywać ćwiarduju i stałuju walutu, najbołš amerykanskija dalary. Dziela hetaha waźna koźnamu wiedać niżej padanaje:

Amerykanski Urad, chočućy sabrać raniej wypuščanyja dalary, maje na mecie sabrać ich ũ praciahu šašcioch miesiacaŭ. Zwarotu padlahajuć dalary, jakija majuć nadpis „The Confederate States of America“. Waźnymi i naďalej, heta znaćć, i pašla šašcioch miesiacaŭ žjaŭlajuca dalary z padpisam „The United States of America“.

— **Wučniouški internat pry Wilenskaj Bielaruskaj Himnazii** pawieďamľaje, što ũ internacie jošć šmat wolnych miejscaŭ. Wućni, jakija žadajuć žyć ũ internacie, pawinny zwaročwacca da zahadčycy internatu pani Šaleška. Internat adremantawany.

Swaja počta.

L. Marcinowiču u Wawiorcy. Pišmo Waša atrymali. Być moźa, što wina ũ nas. Prawierym išče raz.

K. Łabuńku. Pawieďamľajem išče

raz, što 100 tys. m. p. atrymali i „Krynica“ Wam pasyľajem. Čamu Wy nie atrymali wajecie, nia wiedajem. Prawierym išče raz u redakcyi, ci pasyľajecca.

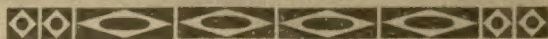
Jazepu Mizulu s Kupla. Pišmo Waša atrymali. Kniźki „Žniejka“ — Kupaly, zdajecca ũžo niam, raspradana „Dudki“ i „Smyk“ — M. Buračka moźna dastać. My Waša pišmo pieradajom u biełaruskuju Kniharniu (Zawalnaja 7) z prošbaj, kab Knikarnia wystała Wam kniźki. Byłob adnak najlepš, kab Wy sami źwiarnulisia da Kniharni. Pasyľajem Wam „Krynica“. Čytajcie sami i inšym dawaj ie.

Ksianďzu Z. Šymkiewiču. Prošbu Wašu spaŭniajem. „Krynica“ Wam pasyľajecca. Byłob duża pažadana, kab Wy kali - nie - kali napisali što niebudź da „Krynicy“.

Kawałowamu A. u Prazie. Natatki „Z Bielaruskaha žyćcia u Prazie“ my atrymali. Škoda, što nia moźym z ich skarystać u hetym numary, bo pozna atrymany. Žmieščim z pryjemnašćiu u numary čarodnym „Krynicy“. Ščyra Wam dziakujem za pamiać ab nas.

M. Kanapackamu ũ Zalesi. „Sintaksis“ — B. Taraškiewiča nia wystał Kali wyjdzie — nia wiedama. Pudajom wam adres adnej ukraińskaj hazety: „Sielanska dola“, Łuck, Warszawska 13, 6 Bielaruski Kalendar na 1924 h. ũžo wystał. „Stowo i Ćieogija Koniskaho“ prysłać nam duża prosim.

P. Kuryłowiču ũ Bielanach. „Krynica“ wam pasyľajem. Ab canie pračytajcie sami.

DA ČYTAČOŭ I PRYJACIEŁAŭ
„KRYNICY“.

Usich našych čytačoŭ i pryjacielaŭ prosim pišać ab žyćci našaj wioski, a taksama staracca akuratniej prysyłać hrošy za hazetu.

